PAPER-III
PUNJABI

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) __________________________
   (Name) ____________________________
2. (Signature) __________________________
   (Name) ____________________________

Roll No. | | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No.__________________________________

(In words)

D 2 4 1 1

Time : 2 $^1/_2$ hours] [Maximum Marks : **200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **19**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answer to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए ।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुए रिक्त स्थान पर ही लिखिये ।

   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है ।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी । पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे, जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें । खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें ।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं । दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें । इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे । उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा ।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें ।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है ।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर नियत स्थान के अलावा अपना नाम, रोल नम्बर, फोन नम्बर या कोई भी ऐसा चिह्न जिससे आपकी पहचान हो सके, अंकित करते हैं अथवा अभद्र भाषा का प्रयोग करते हैं, या कोई अन्य अनुचित साधन का प्रयोग करते हैं, तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित किये जा सकते हैं ।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें ।
8. **केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पेन का ही इस्तेमाल करें ।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (केलकुलेटर) या लॉग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है ।**

PUNJABI
Paper-III
ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ-III

Note : This paper is of **two hundred (200)** marks containing **four (4)** sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

ਨੋਟ : ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ **ਦੋ ਸੌ (200)** ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ **ਚਾਰ (4)** ਖੰਡ ਹਨ । ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੰਡਾਂ ਵਿਚ ਦਿਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਹਨ ।

SECTION – I

ਖੰਡ – I

Note : This section consists of **two** essay type questions of **twenty (20)** marks each, to be answered in about **five hundred (500)** words each. **(2 × 20 = 40 marks)**

ਨੋਟ : ਇਸ ਖੰਡ **ਵਿਚ ਵੀਹ-ਵੀਹ (20-20)** ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਦੋ ਨਿਬੰਧਾਮੂਲਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ **ਪੰਜ ਸੌ (500)** ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਉ । **(2 × 20 = 40 ਅੰਕ)**

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤੇ ਨਿਬੰਧ ਲਿਖੋ ।

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿੱਤੀ ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਲੋਕਯਾਨਿਕ ਸੱਮਗਰੀ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਪ੍ਰਵਚਨ ।

ਜਾਂ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰੁਪਾਂਤਰਣ ।

ਜਾਂ

ਜਨਮ ਸਾਖੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਿਤਿਕ ਮਹੱਤਵ ।

ਜਾਂ

ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ ਕਾਵਿ : ਬਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਨਵੀਨਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ : ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ।

2. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰੋ ।

ਗਗਨ ਮੈਂ ਥਾਲੁ ਰਵਿਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ ।
ਧੂਪੁ ਮਲਆਨਲੋ ਪਵਣੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥
ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ਭਵਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ॥
ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ ॥1॥ ਰਹਾਉ ॥
ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ ਨਨ ਨੈਨ ਹੈ ਤੋਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੂਰਿਤ ਨਨਾ ਏਕ ਤੋਹੀ ॥
ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨ ਏਕ ਪਦ ਗੰਧ ਬਿਨੁ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ ਚਲਤ ਮੋਹੀ ॥
ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥

ਤਿਸ ਕੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥

ਗੁਰਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥

ਜੋ ਤਿਸ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ।

ਹਰਿ ਚਰਣ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੋ ਅਨਦਿਨੋ ਮੋਹਿਆਹੀ ਪਿਆਸਾ ॥

ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲੁ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਮਿ ਵਾਸਾ ॥

ਜਾਂ

ਓਏ ! ਮਜ਼ੂਰ ਚੰਗੇ ਲਗਦੇ,

ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਖਿਆਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ,

ਓਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਢਲੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ,

ਸਾਦੇ ਸਾਦੇ ਚਿਹਰੇ ਬੇਨਿਕਾਬ ਜਿਹੇ,

ਨ ਛਪਦੇ ਨ ਛੁਪਾਂਦੇ ਕੁਝ ਆਪਣਾ।

ਨੰਗੇ ਨੰਗੇ ਦਿਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ,

ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਲੋਕ ਤੇ ਆਲੀਆਂ ਭੋਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨਿੱਕੀ,

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਤੋਖ ਵੱਡਾ

ਇਹ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ

ਮੇਰੇ ਜੀ ਨੂੰ ਠਾਰਦੇ ।

ਜਾਂ

ਪਿਆਰ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚ ਕਤਲ, ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ, ਬਦਲੇ ਤੇ ਵੈਰ, ਐਉਂ ਓਪਰੇ ਹਨ ਜਿਉਂ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਉਤੇ ਮਰਸੀਏ ਜਾਂ ਨੜੋਇਆਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ । ਪਿਆਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਵਰਗ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਚਹੈ, ਖੋਹ ਕੇ ਕੋਈ ਇਕ ਰੱਤੀ ਵੀ ਪਿਆਰ ਆਪਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ । ਇਹਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਮਾਲਾ-ਮਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦਾ ਲਾਲਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ।

ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਾਸ਼ਨਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਇਹਨੂੰ ਅਛੂਤ ਸਮਝਣਾ, ਇਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਸੰਗਣਾ ਤੇ ਸ਼ਰਮਾਣਾ, ਮੱਨੁਖੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪਰਬਤ ਜੇਡੀ ਭੁਲ ਹੈ । ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਆਖਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਪੁਰਖਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜੇਡੀ ਸਚਾਈ ਉਤੋਂ ਪਰਦਾ ਲਾਹਿਆ ਸੀ । ਜਿੰਨਾਂ ਚਿਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਸੰਬੰਧੀ ਪੂਰਾ ਚਾਨਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਓਨਾ ਚਿਰ ਉਹ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਅੱਵਸ਼ ਠੇਡੇ ਖਾਂਦਾ ਰਹੇਗਾ ।

SECTION – II

ਖੰਡ – II

Note : This section contains **three (3)** questions of **fifteen (15)** marks each to be answered in about **three hundred (300)** words. **(3 × 15 = 45 marks)**

ਨੋਟ : ਇਸ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਪੰਦਰਾਂ-ਪੰਦਰਾਂ (15-15) ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ (3) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ **ਤਿੰਨ ਸੌ 300** ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਉ । **(3 × 15 = 45 ਅੰਕ)**

3. ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਮਹੱਤਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਸੋ ।

4. ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾਂ ਕਾਵਿ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਕੀ ਨੁਹਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ ?

5. ਆਧੁਨਿਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਵਧੇਰੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ?

SECTION – III

ਖੰਡ – III

Note : This section contains **nine (9)** questions of **ten (10)** marks each, to be answered in about **fifty (50)** words. **(9 × 10 = 90 marks)**

ਨੋਟ : ਇਸ ਖੰਡ ਵਿਚ **ਦਸ-ਦਸ** (10-10) ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਨੌਂ (9) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ **ਪੰਜਾਹ 50** ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਉ । **(9 × 10 = 90 ਅੰਕ)**

6. ਸਵਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਦਾ ਅੰਤਰ ਦਸਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬੀ ਸਵਰਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰੋ ।

7. ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ।

8. ਫ਼ਰੀਦ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ 'ਬਿਰਹਾਂ' ਨੂੰ 'ਸੁਲਤਾਨ' ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵਾਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ।

9. ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਰੱਬੀ ਸਰੂਪ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ।

10. ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ 'ਸੁਖਨ ਦਾ ਵਾਰਿਸ' ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

11. "ਸ਼ੈਲੀ ਹੀ ਸ਼ਖ਼ਸ਼ੀਅਤ ਹੈ" ਇਸ ਕਥਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਵਿਵੇਚਨਾ ਕਰੋ ।

12. ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਫੀਰ ਤੇ ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਅੰਤਰ ਸ਼ਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ ।

13. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਅਣਖੀ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਆਂਚਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਸੋ ।

14. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਾ· ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ ।

SECTION – IV

ਖੰਡ – IV

Note : This section contains **five (5)** questions of **five (5)** marks each based on the following passage. Each question should be answered in about **thirty (30)** words.

(5 × 5 = 25 marks)

ਨੋਟ : ਇਸ ਖੰਡ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ **ਪੰਜ** (5) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ **ਤੀਹ** (30) ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਦਿਓ । ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ **ਪੰਜ** (5) ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ । **(5 × 5 = 25 ਅੰਕ)**

ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਖ਼ਾਸੀ ਜਟਿਲ ਤੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਚਿੰਰਾਂ ਤੋਂ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ । ਯੁਨਾਨੀ, ਭਾਰਤੀ ਤੇ ਯੂਰਪੀ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਚਾਰ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਆਧੁਨਿਕ ਤੇ ਉਤਰ ਆਧੁਨਿਕ ਚਿੰਤਨ ਇਸਦੇ ਨਵੇਂ ਪਰਿਪੇਖ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ । ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਮੂਲ ਮਨੁਖੀ ਸਥਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਨੁਖੀ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨਾਲ ਹੈ । ਭਾਵ ਵਰਤਮਾਨ ਨਾਲ ਵੀ । ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਵਨਾ, ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਪੂਰੇ ਗੌਰਵਮਈ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਅਜੋਕੇ ਸੂਚਨਾ-ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਯੁਗ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਵਿ ਰਚਨਾ ਵੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਗੁਣ ਦੋਹਾਂ ਪਖਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਸਮੱਰਥਾ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ । ਇਸਦੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਡਾ ਕਾਰਣ ਇਸੱਦੀ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ । ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਵੀ ।

15. ਕੀ ਕਵਿਤਾ ਸਰਲ ਸਰੂਪ ਦੀ ਧਾਰਨੀ ਹੈ ?

16. ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਬੁਣਤੀ ਦੀ ਲੱਛਣਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੀ ਹੈ ?

17. ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਦੂਹਰੀ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

18. ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ?

19. ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਸੁਦੀਰਘ ਚਰਚਾ ਦੇ ਕੀ ਆਧਾਰ ਹਨ ?

Space For Rough Work

FOR OFFICE USE ONLY	
Marks Obtained	
Question Number	Marks Obtained
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	

Total Marks Obtained (in words) ....

(in figures) ....

Signature & Name of the Coordinator ....

(Evaluation) Date ....